

بانکداری اسلامی بانک های ایران را به کشوری ضد رکود بدل کرده است

پدیدآورده (ها) : شعبان زاد، محمد رضا

اقتصاد :: تازه های اقتصاد :: تابستان 1388 - شماره 124

از 87 تا 89

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/807117>

دانلود شده توسط : رحمان قاسمی

تاریخ دانلود : 28/01/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

بانکداری اسلامی، بانک‌های ایران را به کشوری ضد رگود بدل کرده است^۱

محمدرضا شعبان‌زاد *

بررسی وضعیت بانک‌های جهان نشان می‌دهد که بانک‌های ایرانی تا حدودی در برابر بحران مالی جهان که کشورهای توسعه یافته را تحت تأثیر خود قرار داده، مصون مانده‌اند. بانگاهی به فهرست ۱۰۰۰ بانک برتر جهان که از سوی نشریه بنکر منتشر می‌شود، می‌توان گفت که گرچه سود حاصل از فعالیت‌های شبکه بانکی، تا حدودی ثابت مانده

جدول (۱) بانک‌های برتر ایران بر اساس دارایی

رتبه	بانک	دارایی‌ها (میلیون دلار)	درصد تغییر دارایی‌ها
۱	بانک ملی ایران	۵۹,۵۴۴	۵۱
۲	بانک صادرات ایران	۴۳,۰۳۸	۳۲
۳	بانک ملت	۳۲,۵۰۲	۲۶/۴
۴	بانک سپه	۲۶,۳۷۸	۱۱
۵	بانک تجارت	۲۶,۳۴۰	۱۸/۴
۶	بانک کشاورزی	۱۶,۶۷۵	۲/۳
۷	بانک مسکن	۱۳,۰۷۵	-
۸	بانک پارسیان	۱۲,۶۴۸	۴۴/۴
۹	بانک اقتصاد نوین	۱۰,۳۵۱	-
۱۰	بانک پاسارگاد	۶۳۴۶	-

منبع: The Banker

است، با این حال، رونق در بخش تأمین مالی اسلامی سبب تعادل در خط آخر ترانزنامه (سود خالص) بانک‌ها شده است. در حال حاضر، ارزش دارایی‌های مطابق با شرع اسلام که در اختیار بانک‌های ایرانی قرار دارند، به ۲۳۵ میلیارد دلار رسیده است که بیش از ۳۷/۵ درصد کل دارایی‌های اسلامی جهان را شامل می‌شود.

از سوی دیگر، بررسی فهرست ۵۰۰ مؤسسه مالی اسلامی که در ماه اکتبر سال گذشته میلادی منتشر شد، بیانگر این است که ایران در مقایسه با سایر کشورها، مالکیت دارایی‌های اسلامی بیشتری را در اختیار داشته و شش بانک ایرانی در میان ۱۰ مؤسسه اسلامی برتر جهان جای دارند. در بین این شش بانک، بانک ملی ایران با در اختیار داشتن دارایی‌های اسلامی به ارزش ۴۸ میلیارد دلار در صدر است و رده‌های بعدی به بانک صادرات ایران، بانک ملت، بانک تجارت، بانک سپه و بانک کشاورزی اختصاص دارد.

یکی دیگر از نکات رده‌بندی سال ۲۰۰۹، رشد چشمگیر

دارایی بانک‌های برتر ایرانی است. در این میان، آمار دارایی‌های بانک صادرات ایران با افزایش بیشتری روبرو بوده و با ۳۲٪ رشد، از ۳۲/۶ میلیارد دلار در سال گذشته به ۴۳ میلیارد دلار رسیده است. گرچه بازده این دارایی‌ها از ۰/۷ درصد به ۰/۴۲ درصد کاهش یافته است. در حقیقت، علی‌رغم رشد قابل توجه دارایی‌های بخش بانکی ایران، بازده این نوع دارایی‌ها در مقایسه با سال گذشته با کاهش روبرو بوده است. ضمن اینکه بر اساس آمار منتشره، سود قبل از کسر مالیات بانک صادرات نیز در رده‌بندی سال جاری با کاهشی حدود ۲۱٪ از ۲۲۸ میلیون دلار در سال مالی منتهی به مارس ۲۰۰۷ به ۱۸۱ میلیون دلار در سال مالی منتهی به مارس ۲۰۰۸ رسیده است.

از نقطه نظر سود نیز، بانک مسکن رامی توان با ۴۱۸ میلیون دلار سود قبل از کسر مالیات، سودآورترین بانک ایرانی دانست. در حالی که در صدر رشد سود بانک پاسارگاد معادل ۹۴/۹ درصد بوده و با سودی معادل ۱۸۷ میلیون دلار، بیشترین رشد را به خود اختصاص داده است.

جدول (۲) بانک‌های برتر ایران بر اساس سود

رتبه	بانک	سود قبل از کسر مالیات (میلیون دلار)	درصد تغییر سود قبل از کسر مالیات
۱	بانک مسکن	۴۱۸	-
۲	بانک پارسیان	۲۳۲	۳/۱
۳	بانک اقتصاد نوین	۲۱۴	-
۴	بانک پاسارگاد	۱۸۷	۹۴/۹
۵	بانک صادرات ایران	۱۸۱	-۲۰/۷
۶	بانک ملت	۱۶۲	۲۲/۲
۷	بانک تجارت	۱۵۶	-۴۳/۲
۸	بانک سپه	۱۳۲	-۱۴/۶
۹	بانک توسعه صادرات	۱۰۹	۹۳/۶
۱۰	بانک صنعت و معدن	۷۴	-۱۲/۴

منبع: The Banker

جدول (۳) بانک‌های برتر ایران بر اساس بازده دارایی (ROA)

رتبه	بانک	ROA	ROA قبلی
۱	بانک مسکن	۳/۱۹	۳/۲
۲	بانک پاسارگاد	۲/۹۵	۳/۹
۳	بانک توسعه صادرات	۲/۸۷	۳/۸۴
۴	بانک اقتصاد نوین	۲/۰۷	-
۵	بانک پارسیان	۱/۸۳	-
۶	بانک صنعت و معدن	۱/۳۶	۲/۲۳
۷	بانک تجارت	۰/۵۹	۰/۵۹
۸	بانک سپه	۰/۵	۰/۶۵
۹	بانک ملت	۰/۵	-
۱۰	بانک صادرات ایران	۰/۴۲	۰/۷

منبع : The Banker

حدودی می‌تواند بر آینده اقتصادی ایران تأثیر داشته باشد. کاهش قیمت نفت نیز بر چشم‌انداز اقتصاد کلان ایران، بی‌تأثیر نخواهد بود. با این حال، رشد پایدار بانکداری اسلامی می‌تواند سبب شود که نسبت به آینده بانکداری ایران خوشبین بود و نظام بانکی ایران را در برابر آثار بحران مالی جهان ضد رکود و مصون دانست.

پانوشته‌ها:

* کارشناس مسئول همکاری‌های بین‌المللی، بانک کشاورزی ایران.

shabanzad@agri-bank.com

۱- سایت مجله بنکر، ۲۴ اگوست ۲۰۰۹ (۱۳ مرداد ۱۳۸۸).

از دیگر نکات فهرست بنکر، میزان صعود بانک‌ها در رده‌بندی است. در میان بانک‌های ایرانی، ۵ بانک بیشترین صعود را در رده‌بندی ۱۰۰۰ بانک برتر ۲۰۰۹ داشته‌اند که بانک توسعه صادرات ایران در صدر آنها قرار دارد. این بانک با صعودی ۵۷۹ پله‌ای از مقام ۸۶۷ سال گذشته به جایگاه ۲۸۸ رسیده است. سرمایه لایه اول این بانک از ۳۲۷ میلیون دلار در سال تقویمی ۲۰۰۷ به ۲/۱ میلیارد دلار در سال تقویمی ۲۰۰۸ افزایش یافته است. بانک صادرات ایران، بانک صنعت و معدن، بانک پاسارگاد و بانک ملی ایران نیز، صعود قابل توجهی را تجربه کرده‌اند. بدون شک، چنین پیشرفتی در فهرست ۱۰۰۰ بانک برتر را نیز می‌توان به رشد صنعت تأمین مالی اسلامی نسبت داد.

با این حال، با عنایت به موارد فوق و با بررسی شرایط فعلی، می‌توان پیش‌بینی کرد که بانک‌های ایران برای حفظ قدرت فعلی خود بایستی با چالش‌های متعددی روبرو شوند. در این بین، برخی مسائلی پس از انتخابات ریاست جمهوری، تا